

Nr 70

Av herr Eriksson i Bäckmora m. fl., *angående visst stöd till jordbruksrationaliseringen.*

(Lika lydande med motion nr 58 i Första kammaren)

1960 års riksdag beslöt om särskilda bidrag till koncentrerade rationaliseringsinsatser i de fyra nordligaste länen. Bakom detta betydelsefulla beslut låg bl. a. tanken att rationaliseringsverksamheten i denna del av landet kräver speciella åtgärder anpassade till där rådande speciella förutsättningar. Storleksrationaliseringen kan t. ex. inte bedrivas efter samma mönster i Norrland som i landet för övrigt. Konsekvenserna av den hittillsvarande rationaliseringsverksamheten är tydligt skönjbara i form av en fortgående och i många bygder mycket kritisk avfolkning. På längre sikt kan denna utveckling medföra allvarliga försörjningsproblem för tätortsbefolkningen — särskilt i krissituationer.

Storleksrationaliseringen av det norrländska jordbruket inrymmer således åtskilligt flera risker och samhällsaspekter än rationaliseringen i landet för övrigt. De samhälleliga åtgärderna i förbindelse med jordbrukets rationalisering måste därför i denna del av landet ges en speciell inriktning. Behovet av rationaliseringsåtgärder skall icke ifrågasättas, men verksamheten måste i ökad utsträckning anpassas efter det norrländska jordbrukets speciella förhållanden och med beaktande av rationaliseringsverksamhetens konsekvenser för sysselsättningsläget i de berörda bygderna.

Den koncentrerade rationaliseringsverksamhet varom riksdagen beslutade 1960 är ett led i denna specialinriktning av rationaliseringsstödet för norrländskt jordbruk. Detta stöd är emellertid av tämligen begränsad omfattning och borde kompletteras med ökat stöd även till rationaliseringsinsatser av gemensamhetskaraktär. Tanken leder då i första hand in på systemet med gemensamhetsladugårdar. Denna form av samverkan har prövats på sina håll i landet med något växlande erfarenheter. Stödet till denna form av gemensamhetsdrift inom jordbruket lämnas nu enligt KK 246/1959, § 34. Enligt bestämmelserna kan bidrag för uppförande av ekonomibyggnad lämnas med högst 15 procent av den godkända kostnaden eller 280 kronor för varje hektar åker eller till åker omräknad ängs- eller betesmark som brukas av företaget. Om rationaliseringsinsatserna av gemensamhetskaraktär på allvar skall kunna bli ett alternativ att räkna med i det norrländska jordbruket, där dessa alternativ uppenbarligen bäst behövs, måste dock stödet bli väsentligt generösare än som nu är fallet.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av formerna för stödet till rationaliseringsverksamhet av gemensamhetskaraktär inom jordbruket, varvid i synnerhet förhållandena i de fem nordligaste länen beaktas i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 18 januari 1963

John Eriksson
i Bäckmora

Jan-Ivan Nilsson

Erik Larsson
i Norderön

Nr 71

Av fröken **Elmén** och herr **Hamrin** i Kalmar, *om en sociologisk undersökning rörande gifta kvinnors förvärvsarbete.*

(Lika lydande med motion nr 62 i Första kammaren)

Stockholm i januari 1963

Brita Elmén

Mac P. Hamrin